

Výbor pro krajinu, vodu a biodiverzitu Rady vlády pro udržitelný rozvoj ČR (VKVB RVUR) se na svém 33. zasedání dne 20. června 2019 podrobně zabýval nutností zabezpečení ochrany evropsky významné lokality Soutok-Podluží.

Výbor vnímá, že v roce 1976 vyšel ve sbírce zákonů ČSSR Mezinárodní pakt o občanských a politických právech (tzv. Helsinská smlouva). Tím se stal pro Československo závazný, ale tehdejší normalizační režim smlouvu nebral vážně. Závazků v něm obsažených bylo možno se domáhat sice diplomaticky i mediálně, avšak ne soudně vzhledem k závislosti soudů na režimu. Navíc smlouvy uzavřené z iniciativy OSN nejsou vymahatelné prostřednictvím sankcí – na rozdíl od závazků evropských, tedy smluv Rady Evropy a jejích orgánů (například u Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku) nebo orgánů Evropské unie a u Soudního dvora Evropské unie v Lucemburku. V roce 2004 vstoupilo Česko do EU a v předvstupních smlouvách se zavázalo k respektování a naplňování evropského práva, mj. tedy dvou velmi důležitých **směrnic o ochraně přírody, tzv. Směrnice o biotopech a Směrnice o ptácích**. V ochraně životního prostředí a přírody jsou evropské instituce velice kvalifikované a zároveň pomáhají překonávat setrvačné totalitní myšlení států střední a východní Evropy.

Česko čelí zatím předběžnému řízení ze strany EK ohledně neschopnosti zajistit ochranu některým evropsky významným lokalitám, především Soutok – Podluží. Na zajištění jejich ochrany měla Česká republika šest let. Lhůta začala běžet 15. 1. 2008 a marně uplynula 15. 1. 2014. V případě Soutoku – Podluží se vyhlášení zastavilo na nespecifikovaném odporu starostů některých obcí.

Ochránci přírody jsou často investory, ale i některými ústavními činiteli obviňováni z úmyslného a zlovolného brzdění údajně prospěšných staveb. Často jsou developery nařčeni z velmi bizarních aktivit, jako že vypouštějí zmije, sází stromy, aby je nikdo při tom neviděl apod.

Některá prohlášení proti ochraně přírody připomínají rétoriku Husákovského režimu, který disidenty, kteří se dovolávali listiny základních práv svobod, označoval za zaprodance a samozvance. Přitom „Listina základních práv a svobod“, která je v České republice součástí ústavy, říká, že každý má právo na příznivé životní prostředí a každý má právo na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů. A také je zde uvedeno, že při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem. O právech developerů, investorů stavět cokoliv a kdekoliv, (včetně zcela zbytečného kanálu DOL) se v ústavě nic nepíše. Také se v našem ústavním pořádku nikde nepíše o právech státních organizací bojkotovat a blokovat plnění mezinárodních závazků. EU díky zmíněným směrnicím vnesla do ochrany určitý řád omezující bezohledné subjektivní zájmy. Díky evropským institucím je možno domáhat se spravedlivého řešení.

Časová posloupnost:

2004: Vstup do EU, závaznost směrnic o ochraně přírody, tzv. Směrnice o biotopech a Směrnice o ptácích.

2008: Publikování návrhu evropsky významných území (EVL) na území České republiky v Úředním věstníku EU. Zde uvedena též EVL Soutok -Podluží.

2014: Marně uplynula lhůta pro zabezpečení právní ochrany EVL Soutok -Podluží. Ve stejném roce stížnost k EK.

2018: EK zahajuje po marném neoficiálním vyjednávání tzv. Pilotní řízení, které při pokračující nečinnosti či klíčování ČR přejde do Infridgementu, který běžně končí vysokou pokutou.

Návrh stanoviska:

„Výbor pro krajinu, vodu a biodiverzitu Rady vlády pro udržitelný rozvoj ČR plně podporuje bezodkladné vyhlášení navržených maloplošných zvláště chráněných území v kategorii NPR a NPP, které zabezpečí nejnutnější ochranu předmětů ochrany evropsky významné lokality Soutok-Podluží. Zároveň se obrací na ministra ŽP, aby neprodleně zahájil kroky vedoucí k řádné legislativní ochraně alespoň 50% předmětného území (dnes 2 %) a to do konce roku 2019 tak, aby se zabránilo mezinárodní ostudě a eliminovaly se sankce, které České republice za nedodržování závazků a neplnění evropské legislativy reálně hrozí. „